

## 40. Ulusal Nöroloji Kongresi'ne Doğru Toward the 40th National Congress of Neurology

Oğuz Tanrıdağ

*Turkish Neurology has a long history backing to last quarter of the 19th century along with the history of European (and also north American) neurology as an independent scientific era. Remembering the very first neurology lessons given by Charcot at Salpêtrière in 1882 and those given by pioneering neurologists in Turkey, such as Lofçalı Derviş Bey in 1895 and Raşit Tahsin in 1898 would be helpful to understand close connection between the neurologies of either side. Supporting evidence comes from the biographies of the early Turkish neurologists. For example; Raşit Tahsin, founder of the Neurology Department, İstanbul University Medical School, went Germany in 1893 and studied with the famous European scientists including Joly, Mendel, Kraepelin and Fleschig until 1896 and started giving neurology lectures in 1898 at Gülhane Military Hospital. During the same period, two other pioneers of neurology; Pepo Akşiyoti and Hilmi Kadri were studying with the French counterparts including Charcot, Brizot, Viguro and Matyan.*

*Turkish Neurology had two important routes historically. The first one was Gülhane Military Medical School which was formed by the German military academicians in 1898 and was a very prestigious medical institution. The other route was an important one, too and developed into the Department of Neurology, İstanbul University Medical School. Both institutions gave birth to a series of neurology departments nationwide in the following years.*

*Now, Turkish Neurology is about to have its 40th National Congress between September 29th and October 3rd. It is a well known prestigious conference of the Turkish neurologists gathering from all over the country with approximately 1500 participants. International participants will also join the Congress from different parts of the world, including USA, Europe, Middle East and Asian countries. This year's event has been organized by Gülhane Military Faculty and the Turkish Neurological Association.*

Türk Nörolojisinin kökleri, Avrupa'da nörolojinin bağımsız bir bilim dalı olarak gelişmeye başladığı 19.yüzyılın son çeyreğine uzanır. Charcot'nun Salpêtrière'de verdiği ilk nöroloji dersinin tarihinin 1882, Lofçalı Derviş Bey'in Kadırga'daki Mekteb-i Mülkiye Tıbbiye'de ders vermeye başlamasının 1895 ve Raşit Tahsin'in Gülhane'de ders vermeye başladığı tarihin de 1898 olduğu hatırlandığında, ülkemizde nörolojinin ortaya çıkışının Avrupa'da (ve aynı zamanda kuzey Amerika'da) nörolojinin gelişmeye başlamasıyla dikkati çekecek bir beraberlik içinde olduğu görülür. Bu zamandaşlık, tarihsel bir raslantı olmanın çok ötesinde, günümüzde de Türk nörolojisi içinde geleneği sürdürülen, en son gelişmelerin yerinde izlenmesiyle ve aktarılmasıyla oluşmuş bilimsel bir zamandaşlık, önlenemez bir gerçeğe dönüşmüştür. Nitekim, ülkemizdeki ilk nöroloji hocalarından Raşit Tahsin'in 1893'de Almanya'ya giderek

3 yıl süreyle Joly, Mendel, Binswanger, Kraepelin ve Fleschig gibi dönemin çok ünlü bilim adamlarıyla, onun yardımcılığı yapan Pepo Akşiyoti'nin Paris'te Charcot ve Viguro'yla ve Akşiyoti'nin yerine geçen Müderris Hilmi Kadri Bey'in yine Paris'te Brizot, Charcot ve Matyan'la çalışarak deneyimlerini Türk Nörolojisi içine aktarmaları bu zamandaşlığı ve ötesini kurgulayan ana etkindir<sup>(1)</sup>.

Türk Nörolojisi o yıllardan başlamak üzere bu temelin üzerinde iki sağlam sütunla kendini inşaaya devam etmektedir. Bu sütunlar; Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane (askeri kökenli) ve Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye (sivil kökenli)'dir. Geçen yıllar içinde ve gelişimin hızına paralel olarak bu iki sütun ve köken o denli yakın ilişki içinde olmuşlardır ki Türk Nöroloji geleneği içinde birbirlerinden ayrılmaları ve tek başlarına yorumlanmaları mümkün değildir. Birkaç örnek vermek gerekirse; Raşit Tahsin, Hayrullah Diker, Mazhar Osman, Ş.Yusuf Sarıbaş ve Necmettin Polvan gibi hocalarımızın hepsi başlangıçta asker kökenli olup, daha sonra sivil eğitim kurumlarında nöroloji hocalığına devam etmişlerdir. Bunu yanısıra, Lofçalı Derviş Bey'den başlamak üzere günümüze kadar bir çok nöroloji hocası da sivil tıp fakültelerinden mezun olduktan sonra asker kökenli eğitim kurumunda önemli hizmetler ifa etmişlerdir.

Türk Nöroloji Dergisinin bu sayısının elinize ulaştığı günlerde artık 40. Ulusal Nöroloji Kongresinin son hazırlıkları da bitmiş olacaktır. Bu yıl itibariyle, Amerikan Nöroloji Akademisinin (AAN) 56., Avrupa Nöroloji Derneğinin (ENS) 14. ve Avrupa Nöroloji Dernekleri Federasyonunun (EFNS) ise sadece 7. kongrelerinin yapılmakta oluşu, Türk Nörolojisinin organize ulusal toplantılar yolunda almış olduğu mesafeyi göstermektedir. Son yıllarda yapılan her kongrenin bir öncekine oranla daha kapsamlı oluşu, giderek daha fazla sayıda ilgi alanının, konularının yetkin isimleri tarafından gerek kurslar gerekse konferanslar biçiminde gündeme gelmesi ve bu arada Türk Nöroloji tarihinin artık gerektiği biçimiyle anlatılıyor olması yüzyılı aşkın süredir yaşanan gelişmelerin kendi bilimsel kimliğimize yaptığı katkıların sonucu sayılabilir. Bu arada, Türk Nöroloji Derneğinin özel çabalarıyla organize edilen ya da destek verilen ulusal düzeydeki kurs, sempozyum ve okul aktivitelerinin de hızla arttığını sevinçle müşahade ediyor ve Türk Nöroloji Dergisi olarak hemen her sayı eşliğinde yayınladığımız ek sayılarla bu aktiviteler içinde gündeme gelen bilgileri olabildiğince yaygınlaştırmaya çalışıyoruz.

Dergimizin bu sayısının kapsadığı zaman dilimiyle ilgili olarak gündemde olan bazı gelişmelerden sizleri haberli kılmak istiyorum. Daha önceden başvuru Institute of Scientific Information (ISI) ve Index Medicus değerlendirmeleri

sürmektedir. Ekim ayı içinde dergimizin National Library of Medicine/Index Medicus randevusu vardır. Bu değerlendirmenin sonucunu heyecanla bekliyoruz. Beklentimiz hemen kabul edilmekten çok, bazı eksiklerimizi öğrenmektir. Bu sayıyla birlikte Türk Nöroloji Dergisi Türk Tıp Dizinine başvurmuş ve forumlara aboneliği yapılmıştır. Türk Tıp Diziyle ilgili olarak geçen kongreden beri çıkan yenilenmiş sayılarımız TÜBİTAK'a gönderilmiştir. Belirli bir inceleme sürecinin ardından Türk Tıp Dizininde bulunan 75 derginin arasına katılacağımızı ümit ediyorum. Bu konuda yönlendirici uyarı ve yardımlarından dolayı editoryal kurul üyemiz sayın Tülay Kansu'ya teşekkürü borç bilirim.

Dergimizin bu sayısıyla birlikte Uluslararası Danışma Kurulu üyelerinin yazılarına yer vermeyi sürdürüyoruz. Bu sayıda A.B.D. Tulane Üniversitesi Nöroloji Bölümü'nden Benjamin Seltzer'in "Cholinesterase Inhibitors in the Treatment of Dementia" yazısı yer alıyor. Demans tedavisi konusunda uluslararası isme sahip ve bir çok tedavi araştırmasının yöneticisi olan Dr. Seltzer'in yazısını yararlı bulacağınızı umuyorum. Yine bu sayıda, editoryal kurul üyemiz Ersin Tan'ın "Nöropatik Ağrı ve Tedavisi" yazısı ve editör yardımcısı Ayşe Altıntaş'ın Gülçin Benbir'le birlikte kaleme aldıkları "Kan-Beyin Bariyeri" yazıları yer alıyor. Her iki konu da geniş ölçüde bilgi gereksinimi duyulan ve dergi yoluyla sizlere aktarılması düşünülen konulardı.

Derginin "Nörolojinin Kurucuları" bölümü bu sayıda bir sürprizle karşınıza çıkıyor. Bu sayıdan itibaren tarih ve bilim anlayışımızın bir gereği olarak Türk Nöroloji Tarihinde rol oynamış önemli bir büyüğümüze de yer veriyoruz ve bu uygulamayı sürdürmeyi düşünüyoruz.

Önemli bir misyona sahip olduğunun bilincinde olarak yayını sürdürülen Türk Nöroloji Dergisi her şeyden önce ulusal yayıncılığa ve saygınlığa sahip bir dergi olmayı ve beraberinde de uluslararası bilime katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu hedeflere okurlarının katkıları ve eleştirileriyle ulaşabilir.

Son olarak, yakında toplanacak olan 40.Ulusal Nöroloji Kongresi'ne başarı dileklerimi sunmak istiyorum.

#### KAYNAK

1. Türkiye Nöroloji Tarihçesi (Hazırlayan Doç. Dr. Dursun Kırbuş). Hayat Yay., İstanbul, 2003.